

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 28 oktober 2025
Zaaknummer : 202597210
Afdeling opsteller : Financiën en control
Bereikbaar onder : +31455278488 , jacqueline.joosten@brunssum.nl
Portefeuillehouder : Jaimy van Dijk
Raadsvergadering d.d. : 9 december 2025
Uiterlijke datum : Uiterste datum : 28 okt. 2025
Motivatiedatum: In verband met behandeling in de raadsvergadering van 9 dec. 2025

Aan de raad,

1. Onderwerp

Verordening op de heffing en invordering van leges en werken voor derden Brunssum 2026

2. Uitgangssituatie (WAAROM?)

a. Aanleiding

Voordat leges kunnen worden geheven moet de verordening worden vastgesteld door de raad. In de Gemeentewet is bepaald dat door gemeenten geen winst mag worden gemaakt bij de heffing van leges. De legestarieven moeten, met andere woorden, zodanig zijn dat de geraamde opbrengsten niet hoger zijn dan de geraamde lasten. Om inzicht te geven in de mate van kostendekkendheid van de Legesverordening, moet jaarlijks een kostenonderbouwing van de legestarieven worden gemaakt.

b. Huidige situatie/probleemstelling

Als de legesverordening niet tijdig wordt vastgesteld kunnen de tarieven niet per 1 januari 2026 ingaan.

3. Gewenste situatie (WAT?)

a. Wat willen we bereiken?

Doelstelling van legesheffing is de vergoeding van gemeentelijke diensten. Via dit voorstel wordt uw college geïnformeerd over de geactualiseerde kostenonderbouwing (kosten en baten afkomstig uit de begroting 2026) en kostendekkendheid van de legestarieven 2026.

b. Kaders

1. eerdere besluitvorming (BBV nr.) Jaarlijks wordt de legesverordening voor het komende jaar aan de raad voorgelegd.
2. traject tot dusverre. Er is geen voortraject.
3. rol/ bevoegdheden college van B en W: Het college wordt gevraagd om in te stemmen met het voorstel, de raad stelt de legesverordening vast.
4. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)
 - De invorderingswet 1990 en artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdeel b van de Gemeentewet.
 - Gemeentewet(artikel229b)
 - Programmabegroting 2026

- Model kostenonderbouwing leges Omgevingsvergunning van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten
 - Model kostenonderbouwing leges Algemene dienstverlening van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (NWB/VNG)
 - Omgevingswet
 - Wet kwaliteitsborging
5. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda? Het genereren van opbrengsten via het heffen van leges past binnen de strategische visie.
6. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen
De legesopbrengsten zijn geraamd op diverse producten in de begroting 2026.

Totaal geraamde inkomsten	Begroting	Begroting
	2025	2026
Leges	826.411	1.226.411

De totaalopbrengst leges stijgt in 2026 met 400.000 ten opzichte van 2025.

c. Argumenten en overwegingen

Algemeen

Voor zover geen landelijke vastgestelde tarieven gelden, is gerekend met een prijsindex van 2,6%, zie ook onderdeel Beleid en tariefstelling van de paragraaf lokale heffingen van de programmabegroting 2026.

Waar mogelijk is er gezocht naar een meer realistische kostendeckendheid.

Ook worden de bedragen afgerond op een veelvoud van €5.

Voor de belangrijkste tarieven in hoofdstuk 2 is een benchmark uitgevoerd.

Het onderdeel werken voor derden is geïndexeerd met 5%.

In de legesverordening zijn de wijzigingen in de tekst en de gewijzigde bedragen in rood aangegeven.

Wijzigingen Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening

Voor alle tarieven in hoofdstuk 1 is beoordeeld of deze meer kostendeckend kunnen worden vastgesteld.

Artikel 1.31.5 Kindercentrum, gastouderbureau, gastouderopvang, peuterspeelzaal

Dit tarief wordt verhoogd van € 130 naar € 200.

De hoogte van de leges (€ 130 in 2025) staat niet meer in verhouding met de daadwerkelijke kosten die worden gemaakt bij elke aanvraag. Voor het daadwerkelijk kunnen starten van gastouderopvang, is een inspectie van de GGD nodig.

De inspectiekosten van de GGD zijn voor een nieuwe aanvraag minimaal € 1.200. Daarnaast zijn er kosten vanuit de gemeente (behandelen aanvraag, registratie Landelijk Register Kinderopvang, GGD-inspectierapportages afhandelen, etc)

Een kostendeckende prijs in rekening brengen werkt drempelverhogend om te starten als gastouder. Een in verhouding laag tarief werkt vrijblijvendheid in de hand. Gezien de hoogte van de kosten die door de gemeente gemaakt worden is een tariefsverhoging wel wenselijk.

Wijzigingen Hoofdstuk 2 Dienstverlening en besluiten in het kader van de Omgevingswet.

De leges worden geïndexeerd met 2,6 %. De bedragen worden afgerond op ronde getallen. Een aantal tarieven zijn wettelijk vastgesteld.

De belangrijkste wijzigingen worden hieronder toegelicht.

Artikel 2.5. Bouwactiviteit (bouwtechnische deel) en 2.6 Omgevingsplanactiviteit: bouwactiviteit, in stand houden óf gebruiken bouwwerk (ruimtelijke deel)

In het belang van een verdere kostendekkendheid van leges in dit hoofdstuk is het wenselijk het maximum van de bouwkosten te verhogen. Hierbij is gekeken naar de tarieven van omringende gemeenten.

Artikel 2.28 Omgevingsplanactiviteit: overige aanlegactiviteiten

Er is een nieuw lid bij dit artikel toegevoegd, vandaar een nieuw artikel 2.28.1 en 2.28.2

Er bestaat een differentiatie in het legestartief voor aanlegkosten lager dan € 10.000 en hoger dan € 10.000, indien sprake van een binnenplanse omgevingsplanactiviteit. Gebleken is dat met name het deel voor de aanlegkosten hoger dan € 10.000 zelden of nooit voorkomt.

In het belang van vereenvoudiging van de berekeningsmethodiek, mede ook omdat dit nauwelijks van invloed is voor de legesinkomsten, wordt voorgesteld om slechts een vast tarief te hanteren.

Artikel 2.28.2

Er is een nieuw lid 2 aan dit artikel toegevoegd, omdat gebleken is dat bij de behandeling van deze omgevingsplanactiviteit ook vaak een archeologisch advies noodzakelijk is. Het in artikel 2.28.1 genoemde tarief wordt in dat geval verhoogd met € 410,-

Paragraaf 2.5 Milieubelastende activiteiten

Aantal tarieven is op voorstel van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL) overgenomen, zodat deze tarieven in het hele verzorgingsgebied van de ODZL gelijk zijn. Het gaat om Milieubelastende activiteiten, art. 2.12 t/m 2.20; en de tarieven uit artikel 2.36: Maatwerkvoorschriften bij milieuactiviteiten, lid 1 sub a, b en c en lid 2.

Paragraaf 2.10 Gelijkwaardigheid

Om innovatie in de bouw mogelijk te maken biedt artikel 4.7 van de Omgevingswet de mogelijkheid af te wijken van de gebruikelijke bouwmethodieken en/of installatie technische oplossingen. Er wordt dan een beroep op gelijkwaardigheid gedaan. Voor het beoordelen van deze gelijkwaardig voorgestelde oplossing is specialistische(externe) kennis vereist. De hiermee gepaarde gaande kosten overstijgen vaak het hiervoor opgenomen tarief in artikel 2.38. Daarom is een nieuw tweede lid toegevoegd en is het bestaande tweede lid hernoemd naar het derde lid van dit artikel.

Paragraaf 2.15: Tarieven werken derden

De tarieven zijn geïndexeerd met de specifiek voor deze werken geldende indexatie van 5% vanwege de stijgende kosten voor infra en bouw.

Paragraaf 2.16: Overzicht bouwkosten m3-m2 eenhedenprijzen

De eenhedenprijzen zijn geïndexeerd op basis van de meest recente “Ontwikkelingen Output prijsindex van het CBS-periode juli 2024/juni 2025”.

d. Opties en keuze

Het heffen van leges dient ter dekking van gemeentelijke uitgaven. Om leges te kunnen heffen dient de verordening vóór 1 jan.2026 door de raad te worden vastgesteld.

De raad kan besluiten over de hoogte van de tarieven met uitzondering van wettelijk vastgelegde tarieven.

4. Bijlagen:

1. Verordening op de heffing en invordering van leges en werken voor derden Brunssum 2026 (registratienummer 202598908)
2. Kostenonderbouwing legestarieven 2026 Hoofdstuk 1 Algemene Dienstverlening (nr. 202598934)
3. Kostenonderbouwing legestarieven 2026 Hoofdstuk 2 Omgevingsvergunning (nr. 202598935)
4. Kostenonderbouwing legestarieven 2026 Hoofdstuk 3 Bijzondere wetten en APV (nr. 202598936)
5. Raming bouwvolume 2026 (registratienr. 202599940)
6. Toelichting wijzigingen legesverordening 2026 (202598929)

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester

Secretaris

Raadsbesluit

Afdeling : Financiën en control
Registratiekenmerk : 202597210

De raad van de gemeente Brunssum,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 28 oktober 2025, afdeling Financiën en control ;

Besluit:

1. De verordening op de heffing en invordering van leges en werken voor derden Brunssum 2026 (registratienummer 202598908) vast te stellen;
2. De kostenonderbouwing voor de legestarieven 2026 (registratienummers 202598934, 202598935, 202598936) vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 9 december 2025

De Raad voornoemd,

Voorzitter

Griffier